

gang, må det altså være muligt, at de driver deres forretning på markedsvilkår. Det må da være det, der kommer ud af, at der er en efterspørgsel efter de produkter, de producerer.

Formanden:

Jeg betragter bandeordet som et citat.

Tak til hr. Allan Niebuhr, og så er det hr. Ole Glahn som ordfører.

Ole Glahn (RV):

I Det Radikale Venstre har vi den opfattelse, at det er vigtigt, at vi som politikere er med til at skabe den fremtid, der skal være for borgerne, og det gælder altså også for den fremtid, der skal være for de ca. 40 pct. – tallet afhænger af, hvordan man gør det op, men en tidligere ordfører var inde på, at det er ca. 40 pct. – af den danske befolkning, der bor i mindre bysamfund, i landsbyer og så i landdistrikter. Det er altså lidt under halvdelen af befolkningens levevilkår, vi taler om i dag.

Vi mener, at når man diskuterer landdistrikternes og landsbyernes vilkår, skal man være meget opmærksom på, at der foregår en udvikling i samfundet, som måske kunne sammenlignes lidt med at køre i bil med 100 km/t. i en bestemt retning, og at vi så fra Folketingets side prøver at sætte ressourcer ind, som svarer til at køre i bil med 60 km/t.

Så vi når aldrig den udvikling, som angriber landsbyerne, og som betyder, at man funktionsudtømmes i landsbyerne. Der lukker dagligvarebutikker, der lukker skoler, der bliver færre samlingspunkter, foreninger går ned, fordi beboerne har mindre fællesskab. De orienteres mod andre aktiviteter end dem, der er i landsbyerne.

Det er et produkt af udviklingen, og jeg står ikke her og siger, at vi kan lave det om med et håndslag eller med en stor indsats, men der er nogle af tingene, vi burde kunne gøre noget ved.

Vi ser også, at der nedlægges tre landbrug om dagen. Vi ser, at landbrugene koncentrerer sig i stadig større enheder. Vi oplever, at der er en stor efterspørgsel efter økologiske varer, men vi oplever, at folketingsflertallet herinde ikke vil være med til at sikre, at signalet fra Folketingets side er, at vi ønsker, at dansk landbrug omlægges til økologi, og at vi gerne ser, at man gør det hurtigt, og at det er noget, man kan regne med i dansk landbrug.

Derfor får man en større omlægningsgrad end det, vi har oplevet sidste år, hvor vi faktisk har set en tilbagegang. Jeg tror, at en stor del af årsagen til tilbagegangen er, at de, der skal lægge om, dels synes, det er besværligt, og dels er usikre på, om det her er noget, der holder. Og hvis vi fra Folketingets side siger, at vi gerne vil have, at det her bliver udviklingen i dansk landbrug, både af hensyn til miljøet og af hensyn til dyrevelfærden – men også og ikke mindst af hensyn til den stigende efterspørgsel, der er på økologiske varer – vil flere lægge om.

Så er vi ved kernen i den her sag. Der er jo sådan set tre niveauer, når vi taler om udviklingen i landsbyer og landdistrikter. Der er det niveau, vi står på her, og som er det overordnede niveau, hvor vi kan være med til at lægge nogle rammer og nogle betingelser for, f.eks. hvordan landbruget skal udvikle sig, f.eks. hvordan ejerskabsformer skal udvikle sig, f.eks. hvordan skatteforhold og andet skal udvikle sig, og også hvordan et landdistriktsprogram skal være. Og så er der det kommunale niveau.

Kommunerne er nu blevet større, og det mener vi i Det Radikale Venstre er en god udvikling, men man skal være opmærksom på, at i og med at kommunerne er blevet større, vil den måde, man tænker på i landsbyen, og den måde, man tænker på i de nye, større kommunalbestyrelser, gradvis ændre sig. Derfor er alle udsagn om, at kommunalreformen har været en succes, også for de mindre bysamfund og landdistrikterne, endnu for tidlige at komme med. Det vil vi først kunne udtale os om i løbet af en 3-4-5 år, for det, der psykologisk sker, er jo også, at man tænker i større enheder. Et eksempel er, at man animeres til større enheder. Et eksempel er, at kommuner, der har valgt at lægge forskellige faglige dele af den kommunale administration ud til de gamle råduse, nu kan lave undersøgelser, der viser, at de kan spare rigtig mange penge ved at centralisere. Og det er jeg ikke i tvivl om. Hvis man centraliserer, bliver det typisk i en købstad. Hvis det er en kommune, der består af en 3-4-5 kommuner, hvor de 2-3 af dem er tidligere landkommuner, vil rådhuset og administrationen formentlig blive placeret i den store by. Det betyder alt andet lige, at motivationen til at bosætte sig i den større by vil være større, for så kan man cykle på arbejde, og det kan der være meget fornuft i. Men når vi taler om livet og bosætningen på landet, kan det komme til være et element, som fremmer en koncentration. Det er bare et eksempel, jeg giver.